Tisztelt Rektor urak, Rektorhelyettes úr és Dékán úr!

Tisztelt Vendégeink!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim![1]

Üde színfolt a mai rendezvény a jegybank rendezvényeinek sorában, amelyeken leginkább pénzügyi, gazdasági intézetek vezetőivel és munkatársaival szoktunk tanácskozni. A mai találkozó ennek ellenére csak első látásra rendhagyó. A közönség soraiban ugyanis a hallgatói szervezetek részéről olyanok is jelen vannak, akik reményeink szerint ma itt a Magyar Nemzeti Bank egyes jövőbeli munkatársait képviselik. Így pedig hosszabb időtávon nézve már ez a rendezvény is illeszkedik a jegybanknál megszokott kerékvágásba. Örülünk, hogy itt vannak, illetve örülünk annak, ami miatt ma eljöttek hozzánk.

A Magyar Nemzeti Bank a magyar gazdaság működtetésének egyik meghatározó intézményeként fontosnak tartja az aktív társadalmi felelősségvállalást. A jegybanktörvény rendelkezései szerint a Magyar Nemzeti Bank támogatást nyújthat a közgazdasági, pénzügyi szakemberképzés elősegítésére, pénzügyi tárgyú kutatások támogatására, valamint a pénzügyi kultúra és pénzügyi tudatosság erősítésére. A mai napon e felelősségének, illetve feladatnak kívánunk megfelelni azáltal is, hogy új egyetemi programokról írunk alá szándéknyilatkozatot.

Ezen egyetemi programok keretében olyan együttműködések indulhatnak el, amelyek kölcsönösen, minden résztvevő számára értéket teremtenek.

---

[1] Jelen vannak többek között: **Bruno van Pottelsberghe** rektor, Budapesti Corvinus Egyetem; **Dr. habil. Juhász Gábor** rektorhelyettes, Eötvös Loránd Tudományegyetem**; Dr. Charaf Hassan** rektor, Budapesti Műszaki Egyetem; **Prof. Dr. habil. Bács Zoltán** rektor, Debreceni Egyetem; **Prof. Dr. Takács András** dékán, Pécsi Tudományegyetem; hallgatói önkormányzatok képviselői.

Nemcsak az egyetemek, de a jegybank is nyer az egyetemi programokkal, hiszen a támogatásokon keresztül a legkiválóbb kutatói műhelyekkel alakíthatunk ki élő szakmai kapcsolatot, valamint megtalálhatjuk a legkiválóbb hallgatókhoz vezető utat. /Reményeink szerint a programok alkalmasak lesznek arra, hogy a hallgatókból is a legjobbat hozzák ki./

A jegybanki egyetemi programok így a társadalmi célú feladatvállaláson túl az MNB utánpótláspolitikájában is fontos szerepet kapnak. A programokban résztvevő jövőbeli szakemberek később akár a jegybank kötelékében is elhelyezkedhetnek, bekapcsolódhatnak a törvényi kötelezettségeink magas színvonalú ellátásába, ezáltal pedig a magyar gazdaság kiszámíthatóságának és stabilitásának erősítésébe.

A jegybank és az egyetemi szféra közötti intézményesített együttműködésnek a mai ünnepélyes szándéknyilatkozat-aláírás keretében két területét érintjük. Az egyik az egyetemi együttműködési megállapodások területe, ebbe különféle közös kutatások, illetve versenyek tartoznak bele, a másik pedig az MNB Felsőoktatási Ösztöndíjprogramja.

A Magyar Nemzeti Bank egyetemi programjaira vonatkozóan három olyan alapvető *elméleti* szempontot lehet azonosítani, amelyek teljesülését a programoktól feltétlenül elvárjuk.

- Az egyetemi programok kialakításánál általános szempont volt, hogy a partnerintézmények kiválasztása igazolható, adatalapú módszertanon alapuljon, amely garantálja, hogy a jegybanki támogatások a legkiválóbb hazai egyetemekhez, illetve hallgatókhoz jussanak el.

- A második szempont az volt, hogy az egyetemi együttműködések keretében olyan kutatások valósuljanak meg, amelyek a jegybank, és akár más gazdasági szereplők számára is relevánsak, az MNB pénzügyi rendszerben betöltött szerepe szempontjából értelmezhetők.
- A harmadik szempont pedig az volt, hogy a Magyar Nemzeti Bank munkatársai által végzett, ma is jelentős oktatói tevékenység egyre inkább kétirányú tudásmegosztássá alakuljon, így a jegybank számára is minél hasznosabbá váljék.

Hogyan biztosítható mindez a gyakorlatban?

Először is, abból a tényből indultunk ki, hogy a közgazdasági folyamatok aligha vizsgálhatók önmagukban. A gazdaság nem olyan, mint például a matematika, amelynek törvényei függetlenek még a vele szomszédos diszciplína, a fizika törvényeitől is.

A gazdaságban lezajló folyamatok szinte kivétel nélkül olyan egyéb folyamatok hatásától *is* függenek, amelyek más tudományterületekhez tartoznak. Jó alappal feltételezhető, hogy jövőben ez egyre inkább így lesz, gondoljunk akár a gazdasági *döntések* mögött álló pszichológiai és szociológiai összefüggésekre, akár a gazdasági *lehetőségek* mögötti technológiai fejlődésre, a mesterséges intelligenciára, de akár a matematika egy-egy új területére is.

Mára maguk az egyetemek is felismerték, hogy a jövő gazdasági szakembereinek képzése terén elengedhetetlen a komplex szemléletmód alkalmazása. A mesterséges intelligencia berobbanása után a pénzügyi szektornak világszerte szüksége lesz a közgazdászokon felül adattudósokra, alkalmazott matematikusokra és általánosabban is olyan szakemberekre, akiknek a gazdaságtudományokhoz kapcsolódó területekre is van rálátása.

E folyamatok szükségessé teszik, hogy az egyetemi programok esetében magunk is interdiszciplináris szemléletet alkalmazzunk.

Az egyetemi programokat a jegybank a hatályos jogszabály szerint a mindenkori bírságbevételekből finanszírozza. Ezt akár úgy is lefordíthatjuk, hogy a rendszerhibákból származó bevételeket fordítjuk a jövőbeli rendszer jobbítására.

A programokba bevonni kívánt intézmények kiválasztásakor egyrészt azok nemzetközi rangsorokon elért helyezéseit, másrészt az intézmények oktatási, kutatási színvonalát, szakmai súlyát vettük figyelembe.

Az is új elem továbbá, hogy az alkalmazott tematikát kifejezetten a jegybanki szakterületek ajánlásaira alapoztuk, az egyetemi programok tehát az általuk gazdaságilag aktuálisnak és relevánsnak ítélt témakörök mentén indulhatnak el. Az ilyen, úgymond „szakmailag validált” témakörök feldolgozása egyrészt a jegybank, illetve akár a gazdaság egyéb résztvevői számára is hasznos lehet. Másrészt ez a megoldás a programokban résztvevő hallgatók, kutatók jövőbeli karrierje szempontjából is előnyös lehet, hiszen egy ösztöndíj vagy kutatás annál jobban mutat a szakmai önéletrajzban, minél relevánsabb témára irányul.

Jelenleg, első körben három egyetemmel írunk alá szándéknyilatkozatokat hároméves időtávra vonatkozó együttműködési keretmegállapodásról. Ezek a Corvinus Egyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem. A Corvinust talán szükségtelen magyarázni, hiszen ez az intézmény a hazai közgazdászképzés fellegvára. Az ELTE kiválasztásánál az intézmény nemzetközi rangsorok által is igazolt matematikai kiválósága volt a döntő tényező, a BME esetében pedig az egyetem fenntarthatósági, fenntartható pénzügyi és mesterséges intelligencia-kutatásai voltak meghatározóak.

Az együttműködések keretében megvalósítandó kutatási programokra a jegybank a már említett bírságbevételekből félévente 120 milliós keretet különített el.

Jelenleg a három intézménnyel összesen 7 kutatás előkészítése van folyamatban, ezek finanszírozásába az MNB akár még az idén beszállhat partnerként. Itt a klasszikus gazdasági témakörök mellett olyanok is szerepelnek, mint például haladó közgazdasági modellek fejlesztése és alkalmazása, vagy a különféle MI-modellek összehasonlítására lehetőséget biztosító adatbázis létrehozása.

A globális kihívásokra reagáló komplex szemléletmód az **ösztöndíjprogramban** is megjelenik, a gazdaságtudományokon túl egyes társterületek is bekerültek a támogatandó körbe, így immár nem 17, hanem 21 egyetemi szak támogatása valósulhat meg.

A korábbi gyakorlattól eltérően a jövőben csak mesterszakos hallgatókat támogatunk, közülük a legkiválóbb 3%-ot célozzuk meg. A hallgatók konkrét személyének kiválasztását viszont maguk az intézmények végzik, a jegybank pályázati szempontjai alapján.

Az ösztöndíjprogramba – a már említett, adatalapú módszertan alapján – az együttműködésekben résztvevő három egyetemen felül a Debreceni Egyetemet és a Pécsi Tudományegyetemet vontuk be, az ösztöndíjak finanszírozására a jegybank jelenleg félévente 110 millió forintos keretösszeget biztosít.

Az ösztöndíjprogram keretében a tavaszi szemesztertől így összesen 88 mesterszakos hallgató tanulmányaihoz járulhat hozzá az MNB, hallgatónként 10 hónapon át.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ahogy reményeim szerint az imént bemutatott részletekből is kirajzolódik, a Magyar Nemzeti Bank új vezetése által kialakított egyetemi együttműködési rendszer a valós teljesítményt és a kézzelfogható eredményeket helyezi középpontba. A programot úgy alakítottuk ki, hogy annak megvalósításával az egyetemek, a hallgatók és a gazdaság szereplői egyaránt nyerjenek.

Végezetül pedig, a jegybank új vezetésének egyik alapvető vállalása a transzparencia biztosítása. Ezt nemcsak a jegybank működése tekintetében tartjuk fontosnak, hanem a tervezett egyetemi együttműködések terén is.

Ennek értelmében az induló egyetemi programokat évente értékeljük, és azokat az elemeket visszük tovább, amelyek támogatása beváltotta a hozzájuk fűzött reményeket. Ennek értelmében tehát a jelenlegi állapot csupán a kezdet, a későbbiekben a programok az eredmények tükrében módosulhatnak, új irányokat vehetnek, illetve nyitottak vagyunk az egyetemi együttműködéseink körének bővítésére is.

Kívánom, hogy a ma bejelentett programok hatékonyan valósuljanak meg, olyan eredményeket hozva, amelyek egyaránt támogatják a résztvevők szakmai előmenetelét, az egyetemek és a jegybank presztízsének emelkedését, áttételesen pedig a teljes magyar gazdaság stabilitását.

Köszönöm a figyelmet.